Latin-Amerikagruppene
i Norge (LAG)

Arbeidsplan 2011

I. TEMATISK FOKUS

Latinamerikanske løsninger på globale kriser

Dagens mediebilde preges av mange kriser, men få løsninger. Europa er utsatt for den verste økonomiske nedgangen på flere tiår, staten bygges ned og det kuttes i velferdsgoder. Lønnsutbetalingene til vanlige arbeidere blir redusert i flere land med den begrunnelse at det er nødvendig av hensyn til konkurranseevnen. Samtidig som vanlige folk må stramme inn livreimen, blir de lave skattene til næringslivet holdt hellig, slik eksempelet Irland viser. Skal vi tro de store mediehusene er det ikke noe alternativ til denne politikken. LAG ønsker å vise at mange land i Latin-Amerika går andre veier. Stater som Bolivia, Ecuador, Venezuela og Brasil bygger ut velferdsstaten og gjør utdanning og helsetjenester tilgjengelige for større deler av befolkningen, ikke færre. Inntektene som har muliggjort denne satsningen har blitt frigjort gjennom økt nasjonal kontroll over strategiske sektorer som olje og gass, ikke ulikt hvordan Norge sikret det økonomiske fundamentet for vår velferdsstat. Mens fagforeningene i Europa og USA ofte blir sett på som en hindring for å lykkes i den globale konkurransen, styrer regjeringene i de progressive latinamerikanske landene i nært samarbeid med arbeidere, urfolk og andre sosiale bevegelser. Her er målet å styrke rettigheter og øke lønninger, ikke motsatt.

Europa har de siste tiårene vært styrt av en regional integrasjon med fri flyt av kapital som det viktigste premiss. EU har en valuta som tilsynelatende skal reddes på bekostning av folkeflertallets velstand og beinhard konkurranse som prinsipp. Resultatet er en gjeldsspiral der den enes død (Hellas) er den andres brød (Tyskland). I Latin-Amerika bygges det opp handels- og finansinitiativer som bygges på andre prinsipper. Handels- og produksjonssamarbeidet ALBA har eksistert siden 2004 og er nå et samarbeid mellom åtte land der målene er å minske de økonomiske og sosiale forskjellene landene i mellom. Samarbeidet er basert på gjensidighet og komplementaritet, ikke konkurranse. Et eksempel er byttehandelen mellom Venezuela og Cuba der førstnevnte gir billig olje og mottar cubanske leger i bytte.

Latin-Amerika utfordrer også den dominerende pengepolitikken. Utviklingsbanken Banco del Sur, pengefondet Fondo del Sur og handelsvalutaen Sucre skal bidra til regionens uavhengighet og muliggjøre en bærekraftig økonomisk utvikling. Tanken er at latin-amerikanske land ikke skal behøve å kjøpe dollar eller euro for å handle med hverandre, men bruke en felles handelsvaluta. Det kan sammenlignes med hvordan ECU virket fram til den ble felles valuta for euro-området, men de latinamerikanske landene vil fortsatt hver og en beholde sine valutaer, nasjonalbanker og selvråderett. De tilstreber et system med en balansert handel ikke ulikt det økonomen John Maynard Keynes foreskrev og basert på konklusjonene til FNs finanskrisekommisjon (Stiglitz-kommisjonen). Målet er å unngå at land har for store over- eller underskudd på handelsbalansen og hjelpe svake land til å styrke sine produksjonssystemer. I miljøkampen har Europa og USA fått kritikk for å ville kjøpe seg fri fra sine forpliktelser til å kutte utslipp gjennom et kvotemarked og for å ha overdrevet tro på at teknologi skal redde klodens klima. De rike landene har også vært ute av stand til å skaffe verden en global klimaavtale som sikrer utslippskutt. Også her har latinamerikanske land kommet opp med radikale og nyskapende initiativer og løsningsforslag de siste årene. Ecuador har skrevet naturens rettigheter inn i grunnloven, og har invitert verdenssamfunnet til å betale for at de skal la oljen ligge i bakken i nasjonalparken Yasuní i Amazonas. FN har administrasjonen for dette initiativet og rike land er invitert til å bidra til et fond som tar sikte på å utvikle ny og miljøvennlig teknologi. Også Bolivia har markert seg i den internasjonale miljøkampen. I 2010 ble det avholdt klimakonferanse i Bolivia, med over 35000 deltakere fra 152 land. Erklæringen fra konferansen fastslo at ”Moder Jord” har ubestridelige rettigheter, og stemplet kvotehandel og produksjon av agrodrivstoff som nyliberalistiske mekanismer for at den rike verden skal kunne kjøpe seg fri for sine klimasynder. I tillegg vedtok konferansen et mål om å opprette en internasjonal klimadomstol etter modell av den internasjonale menneskerettighetsdomstolen, som kan sanksjonere land, selskaper og grupper for miljøsynder.

LAG ønsker å sette fokus på de latinamerikanske løsningene på globale utfordringer. Vi ønsker å sette fokus på og støtte opp under løsninger som tar sikte på en verden med et mer stabilt, balansert og rettferdig finans- og handelssystem, løsninger basert på mer samarbeid mellom land og mindre konkurranse, og fokus på rettigheter til mennesker og natur. Også i Latin-Amerika finner vi maktkamper om ressurser, ujevn økonomisk utvikling, autoritære politikere og mange land der forurensende næringer som olje-, gass- og gruvedrift er bærebjelker i statenes økonomi. LAG mener imidlertid at mange av løsningene på disse utfordringene også finnes på dette kontinentet og at disse får sørgelig lite plass i det norske og internasjonale mediebildet.

Erkekonservativ kontraoffensiv – en trussel mot demokratiet

Denne progressive utviklingen har ført til en motreaksjon fra kontinentets gamle oligarki og deres utenlandske støttespillere, hovedsakelig USA. Statskuppet i Honduras og USAs militære opptrapping i Colombia, er bare de mest synlige bevisene på dette. Andre eksempler på høyresidens angrep er det kupplignende forsøk på å ta den ecuadorianske presidenten Rafael Correa som gissel, og den militariserte undertrykkelsen av sosiale bevegelser i Mexico og en økende uthuling av demokratiet gjemt bak krigen mot narkotika. De gamle nasjonale oligarkiene føler seg truet av den progressive politikken fordi de må finne seg i å redusere profittmarginen og gi større andel av rikdommen til arbeiderne, samtidig som båndene til USA svekkes. I tillegg har de gamle oligarkiene mistet kontrollen over staten til fordel for et stadig mer deltakende sivilsamfunn som aktivt deltar i utformingen av demokratiet og

samfunnet forøvrig. Oligarkienes villighet til å klamre seg til sine privilegier kombinert med at multinasjonale selskaper fra USA, Asia og Europa i noe større grad mister muligheten til å ture fram slik det behager dem, gir en spent situasjon som har fått alvorlige konsekvenser i flere land.

Opposisjonen mot endringsregimene kommer til uttrykk gjennom organisasjoner, politiske partier og enkeltpersoner som hører til den latinamerikanske høyresida. Denne høyresiden skiller seg i stor grad fra høyresida i vårt eget og andre sammenlignbare land, med både direkte og indirekte støtte til ulike udemokratiske regjeringer, og med politiske ledere og partier som i stor grad har hatt sine utspring i en liten elite. Siden demokratiseringsbølga på 1980-tallet har det skjedd en rehabilitering av høyresida. Kontraoffensiven har internasjonale kontakter, også med norske partier og organisasjoner. For å øke vår egen bevissthet og forståelse omkring hvordan den latinamerikanske høyresida agerer i regionen, ønsker LAG å få fram nyansert informasjon om: hvem de er og hva de mener; hva slags forbindelser som fins mellom politiske partier og næringslivet; hva slags forbindelser som fins mellom næringslivet og mediene; hva slags forbindelser som fins mellom politiske partier og militæret; og hva slags relasjoner de har til utenlandske regjeringer og organisasjoner. Fokus blir å delegitimere Oslo Freedom Forum (OFF) som arrangeres av Thor Halvorssen som har familiære og politiske kontakter med den mest reaksjonære delen av overklassen i Venezuela. Man må forsette arbeidet med å avsløre deltakernes bakgrunn som kuppmakere, torturister og terrorister. Viktigere er det imidlertid å påpeke svakheten i OFFs definisjon av menneskerettigheter som begrenser seg til å handle om individuelle friheter for få og ikke sosiale rettigheter for alle. LAG må ha på plass en solid og enkel definisjon av menneskerettighetene som kan brukes mot OFFs uthuling av disse. LAG må jobbe opp i mot de organisasjonene som jobber med OFF og dermed gir dem legitimitet for å få dem til å trekke sin støtte til arrangementet.

Norske interesser i Latin-Amerika

Utviklingen i Latin-Amerika finner ikke sted i et vakuum men må forstås i en global sammenheng. Akkurat som de alternative prosessene fungerer som inspirasjon for folk over hele verden, påvirkes også den latinamerikanske utviklingen av eksterne aktører gjennom handelsavtaler, bistandsbetingelser, internasjonale finansinstitusjoner, transnasjonale kapitalinteresser og så videre.

Vårt norske velferdssamfunn er bygget opp av en sterk arbeiderbevegelse, og er basert på omfattende statlig kontroll over naturressursene. Gir vi nå landene i Latin-Amerika de samme mulighetene, eller har vi i praksis trukket opp stigen etter oss? I Norge er oppsigelser, lønn, organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger strengt regulert. I mange land i Latin-Amerika er disse mye svakere. Kan norske selskaper utnytte dette ved å lokalisere seg i land der personalkostnadene er lavest mulig, eller har de en forpliktelse til å gi alle sine arbeidere de samme mulighetene, uavhengig av hvor de jobber? Norsk utenrikspolitikk er preget av et ønske om å gjøre to ting på en gang. Vi skal *"ta vare på norske interesser – og gjøre en forskjell internasjonalt"*. Uklare norske interesser i forbindelse med frihandelsavtalene, mangelen på vilje til å gå inn i Yasuní ITT-fondet, med en henvisning til heller rådgivning om olje for utvikling, samt Oljefondets interesser i Goldcorp i Guatemala synes som kontraster til regjeringens ønsker om "*et nytt internasjonalt klimaregime"* som det heter i

regjeringens klima- og skogsatsing. LAG vil bidra i debatten om hva norske interesser egentlig innbærer. Er det det norske folks interesse at norske bedrifter øker sin profitt ytterligere eller er det det norske folks interesse å skape en mer rettferdig verden fri for krig og fattigdom? Norske aktører påvirker utviklingen i Latin-Amerika på godt og vondt. LAG vil arbeide for å synliggjøre dette og for at norske aktører støtter opp om de alternative progressive endringene i regionen snarere enn den kontraoffensive trusselen mot demokratisk utvikling og velferd.

Mål:

- Folkeopplysning
  Opplyse den norske opinion og norske politikkutviklere om de latinamerikanske alternativene og synliggjøre hvilke økonomiske, demokratiske og sosiale fremskritt som har kommet som en følge av de progressive regjeringenes arbeid i Latin-Amerika. Diskutere løsningenes relevans i et Nord/Sør-perspektiv, for utfordringer også utenfor Latin-Amerika.
  Opplyse den norske opinion og norske politikkutviklere om den kontraoffensive utviklingen i regionen, dens militære og autoritære karakter og trussel mot demokrati og fattigdomsbekjempelse.
  Opplyse den norske opinion og norske politikkutviklere om hvordan norske aktører påvirker utviklingen på kontinentet.
- Endring
  Arbeide for at norske aktører ikke ødelegger for de positive endringene i Latin-Amerika, men snarer støtter opp om den positive utviklingen som foregår. Herunder arbeide for
  - norsk støtte til Yasuní
  - delegitimering av OFF
  - skrinlegging av frihandelsavtalen med Colombia

Tiltak:

- Kampanje for norsk støtte til Yasuní initiativet. Herunder utvikle kampanjemateriell, invitere til allianse, drive informasjonsarbeid i egne kanaler, de allierte sine kanaler og mainstream media, og drive politisk påvirkningsarbeid mot Utenriksdepartementet, Norad og Utenrikskomiteen. Avgrenset tidsperiode vår 2011.
- Fortsette kampanjen mot handelsavtalene Norge framforhandler med land i regionen som er til skade for disse landene når det gjelder kampen mot fattigdom og for menneskerettigheter, med spesielt fokus på avtalen med Colombia. Herunder drive informasjonsarbeid om innhold i avtalene og hvordan de står i konflikt til de regionale institusjonene, søke allianse basert på arbeidet mot Colombia-avtalen og drive politisk påvirkningsarbeid mot Nærings- og Handelsdepartementet og Utenrikskomiteen
- Lage bok om alternativene og hvordan de står i forhold til norske og europeiske prosesser.
- Lage et temanummer av LatinAmerika om alternativene og et om kontraoffensiven.
- Arrangere LA-uke med fokus på norske interesser i Latin-Amerika.
- Sekretariat skal i samarbeid med styret utarbeide presentasjonsmaler for lokallagene om temaene og lokallagene skal holde foredrag og debatter lokalt.
- Skrive artikler og debattstoff til aviser og for nettsidene. Utarbeide basismaler for leserinnlegg som lokallagene kan videreutvikle til lokalaviser og studentaviser.
- Arrangere møter med organisasjoner som har støttet Oslo Freedom Forum i forkant av årets OFF. Her bør man legge inn hovedtrykket mot organisasjoner som man har størst

mulighet til å påvirke og som har bre allmenn anerkjennelse (f.eks. Amnesty International). Arrangere møter med politikere i Oslo kommune og få de til å jobbe mot kommunal støtte til OFF.

- Arrangere en egen åpen menneskerettighetskonferanse samtidig som OFF i 2012. Det skal inviteres innledere fra FNRP til denne konferansen. Ha som mål å nedsette en gruppe på landsmøtet som definerer konferansens mål og jobber med arrangementet. Andre organisasjoner skal involveres. Landsstyret skal vurdere muligheter for å opprette observatørsamarbeid med motstandsbevegelsen FNRP i Honduras.

II ORGANISASJONSUTVIKLING

LAG er en solid og mangfoldig solidaritetsorganisasjon med lang erfaring fra informasjonsarbeid i Norge. Vår styrke er aktive lokallag, ressurspersoner, gode kontakter til grasrotorganisasjoner i Latin-Amerika, medlemmer med bakgrunn fra Latin-Amerika, solidaritetsbrigader, en anerkjent årbok og vellykkede politiske kampanjer.

1. Styrking av lokallagene

Lokallagene utgjør ryggraden i LAG. LAG har lokallag over hele landet og mye aktivitet utenfor hovedstaden. Enkelte lokallag er imidlertid avhengige av enkeltpersoner. I 2011 må LAG fortsette arbeidet med å styrke lokallagene. Dette gjelder spesielt de mindre lokallagene, og disse har behov fra økt støtte fra sekretariatet. Dette bør gjøres ved å etablere faste rutiner for kommunikasjon og sørge for godt samarbeid rundt verving samt inkludere nye medlemmer i lokallagene. I byer hvor det eksisterer flere undergrupper til lokallagene skal man sørge for samarbeid og koordinering mellom gruppene og lokallag. Det er viktig for organisasjonens identitet at lokallag og grupper beholder bestemmelsesretten over eget arbeid, da dette er en forutsetning for tiltakslyst og kreativitet. Samtidig må LAG være tydelig i sine tematiske prioriteringer og fra sentralt bistå til å koordinere arbeidet som foregår rundt om i landet.

Mål

- Ved utgangen av 2011 har alle lokallag flere aktive medlemmer enn i 2010.
- I løpet av 2011 har lokallagene økt sin aktivitet.
- Sekretariat, styre [og AU] bistår lokallag når de ønsker det.
- Lokallagenes sentrale rolle i organisasjonen gjenspeiles i alle LAGs prioriteringer, både informasjonsmessig og økonomisk.
- LAGs samlede medlemsmasse har økt med 10 % i forhold til 2010 med spesielt fokus på nye medlemmer som er studenter/under 26 år.
- Lokallagene bidrar aktivt til LAG sine informasjonskanaler.

Tiltak

Sentralt

- Sende forespørsel om medlemskap til folk som har vist interesse for brigadedeltakelse.
- Sørge for at medlemsbladet LatinAmerika og nettsidene www.latin-amerikagruppene.no inneholder artikler om aktivitet i LAG.
- Jobbe strategisk for å øke antall organisasjoner og forbund som støtter LAG.
- Etablere kontakt med fagmiljøer på universiteter og høgskoler og fagforbund for økt faglig samarbeid og rekruttering av medlemmer.
- Årshjulet med oversikt over mulige kilder til finansiering og deres søknadsfrister holdes oppdatert.
- Koble nye medlemmer opp mot lokallag.
- Utvikle kampanjemateriell og distribuere dette til lokallagene.

Lokallagene

- Arrangere semesterstartsmøter.
- Påser at alle aktive medlemmer har betalt kontingent.
- Lokallagene identifiserer lokale finansieringskilder til særskilte aktiviteter.
- Har alltid et medlemstilbud klart på møter og arrangementer hvor de opplyser om LAG som organisasjon og muligheter for medlemskap, inkludert spesialtilbud for medlemskap, bok og nummer av LatinAmerika-bladet etc. Under disse møtene og andre møter på universiteter og høyskoler skal LAGs hovedinnsats når det gjelder verving settes inn.
- Være i kontinuerlig kontakt med LatinAmerika-redaksjonen og skrive stoff til bladet om lokale aktiviteter og annet.
- Lokallagene skal rekruttere brigadister, samt kontakte og inkludere dem når de kommer hjem fra brigadeopphold.
- Etablere kontakt med fagmiljøer på universiteter og høgskoler for økt faglig samarbeid og rekruttering av medlemmer.
- Knytte kontakt med interesseorganisasjoner som kan bidra til å fremme LAG sitt arbeid.

Felles

Sekretariatet [og AU] jobber kontinuerlig med å identifisere kilder for finansiering til sentrale og lokale aktiviteter.

2. Samordning og organisasjonshukommelse

En utfordring for LAGs organisasjonshukommelse og samordning er hyppig utskifting av personer i sentrale verv og i sekretariatet, samt reisevirksomhet blant ressurspersoner i lokallagene. Det skal arbeides aktivt med rutiner for overføring og deling av informasjon. Organisasjonen må også utvikle en kultur der det er attraktivt å ta på seg verv. LAG må etter behov arbeide for å sikre både utskifting og kontinuitet i landsstyret og sekretariatet, så vel som i lokallagsstyrene. Lett tilgjengelige elektroniske dokument- og rapportarkiver bør opprettes for å bedre kontinuiteten.

En vellykket kampanje avhenger av god kommunikasjon mellom ulike lokallag, Kvinneutvalget, Brigadeprosjektet og andre undergrupper. LAG må derfor videreutvikle kommunikasjons-verktøyene. Sekretariatet skal skape arenaer for samarbeid og erfaringsutveksling utenom de årlige landsmøtene. I 2010 var det andre gang det ble gjennomført en nasjonal sommersamling, og arrangementer som denne bør bli en tradisjon i organisasjonen. De styrker følelsen av å være del

av en større organisasjon og ”LAG- identiteten” blant medlemmene. Landsstyret spiller her en viktig rolle som talerør mellom de ulike gruppene og lokallagene i organisasjonen. Lokallagenes og gruppenes høye grad av autonomi må ikke stå veien for at styret og daglig leder kan ta løpende beslutninger innenfor sitt mandat. Samtidig må lokallagene/gruppene og deres landsstyre-representanter ha etablerte rutiner for kommunikasjon og rapportering/- tilbakemelding.

Mål

- Elektronisk dokumentarkiv tilgjengelig for landsstyret.
- Kontinuerlig kommunikasjon mellom sekretariatet og lokallagene.
- Samordning mellom brigadeprosjektet, kvinneutvalget og LAG Norge.
- Økt samarbeid mellom lokallagene.
- Tillitsvalgte får attest for sin innsats.

Tiltak

Sentralt

- Skal i samarbeid med styret arrangere sommersamling for alle LAG-medlemmer.
- Oppdatere databasen over LAGs interne ressurspersoner.
- Styrke interne nettarkiver for dokumenter, bilder og rapporter.
- Etablere rutiner og skriftlige dokumenter i alle ledd i organisasjonen for opplæring, overføring av kunnskap og evaluering.
- Medlemsbladet LatinAmerika skal bidra til samordning. Redaksjonen samarbeider med sekretariatet om produksjon av bladet.

Lokallagene

- Skal i større grad samarbeide om seminarer. Dersom et lokallag inviterer en latinamerikansk gjest skal andre lokallag orienteres og få mulighet til å invitere den samme gjesten.
- Skal i større grad invitere ressurspersoner fra andre lokallag og grupper til aktiviteter, som gjester eller som deltagere og innledere.
- Skal kontakte hjemkomne brigadister kort tid etter hjemkomst. Brigadekoordinator sørger for at lokallag har kontaktinformasjon til tilhørende brigadister. Hvert lokallag skal ha en brigadeansvarlig.
- Skal ha fokus på arbeids- og ansvarsfordeling og rekruttering av nye (og gamle) medlemmer til verv og ansvarsområder.
- Lokallag, brigadeprosjekt og kvinneutvalget må ha gode og lokalt forankrede prosesser for valg av landsstyrerepresentanter, ha tillit til dem og gi dem klare mandat.
- Landsstyrerepresentantene forplikter seg til å gi god informasjon om diskusjoner og vedtak i landsstyret tilbake til styret i lokallagene.
- Skal bruke nettsidene herunder oppdatere kontaktinformasjon til lokallagene og sende informasjon om arrangement til sekretariatet slik at det kommer i kalenderen på nettsidene.
- Lokallagene skal være synlige i lokalsamfunnet, gjennom stand, åpne møter, leserinnlegg ol.

3. Kampanjer

LAG har drevet en vellykket kampanje mot frihandelsavtalen mellom Norge og Colombia de siste to årene. Ved å spre informasjon om avtalens innhold og prosessen rundt den, mobilisere store deler av den norske opinion i en felles front og aktivt videreformidle kravene til norske myndigheter, har LAG sørget for at avtalen ikke er ratifisert.

Kampanjen er et godt eksempel på hvordan vi bidrar til at våre samarbeidsorganisasjoner i Latin-Amerika blir hørt i Norge og et godt eksempel på hvordan vi kan bidra til en rettferdig utvikling i regionen. Å hindre norske aktører i å ødelegge våre latinamerikanske venners politiske muligheter er solidaritet i praksis. Kampanjen har blitt ført både på sentralt og lokalt nivå – og det er nettopp denne massive mobiliseringen som har gitt resultater. Ved å lede kampanjen har LAG blitt en synlig aktør i det norske politiske miljøet og vi har åpnet dører for øvrig samarbeid.

Som solidaritetsorganisasjon må vi arbeide for at vårt informasjonsarbeid blir aktivt brukt til å nå våre politiske mål. LAG skal derfor starte flere kampanjer og prioritere å følge opp de kampanjene vi har startet.

Mål

- I løpet av våren 2011 har LAG starta en ny kampanje.
- Opplysningsarbeidet vårt skal i større grad brukes til å oppnå politiske mål.
- LAG som organisasjon skal bli mer synlig.

Tiltak

Sentralt

- Sekretariat skal i samarbeid med landsstyret utvikle kampanjemateriell og forslag til hvordan folkeopplysning, mobilisering og politisk påvirkning kan gjøres i lokallagene.
- Sekretariat skal i samarbeid med landsstyret skape en bred allianse bak kravene og drive aktivt politisk påvirkningsarbeid opp mot den norske regjering og Stortinget.
- LAG skal ha kontakt med aktuelle samarbeidspartnere i Latin-Amerika under slike kampanjer.
- Mediearbeid skal prioriteres og LAG skal profileres som kampanjeansvarlig.
- Sekretariatet skal i samarbeid med styret arrangere relevante kurs for lokallagsmedlemmene på sommersamling.

Lokalt

- Lokallagene skal distribuere kampanjemateriell intensivt på våren.
- Lokallagene skal drive mobilisering og politisk påvirkning i den grad de ønsker det.

Felles

- LAG skal i større grad sørge for at politiske budskap når fram til de utvalgte målgruppene gjennom.
    - Artikler på trykk i blad, bok, aviser og nettsider.
    - Debatter og seminarer.